

СВОВОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинною):			
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЯТУВАННЯ УТИКАЧІВ

3-ПІД СОВЕТІВ

Зроблено важливий крок у відношенні до тих, що втікають з совєтського пекла. Президент Труман зарядив видачу з державної каси \$4,300,000 на допомогу втікачам з країн поза Залізною Заслоною.

Не велика це сума в американському бюджеті, а навіть і в тій сумі, яка призначена на Взаємну Безпеку. Це навіть не тих \$100,000,000, які ухвалив Конгрес на ту ціль. А ухвалено їх, як відомо, на внесення конгресмена Керстена, республіканця з Висконзину. Хоча це тільки мала частина з цієї суми, проте це дуже важливий крок, значення якого може перерости згодом наші теперішні сподівання, якщо дальша акція буде ведена в такому дусі й розумінні, як це представляв Керстен у Конгресі, чи хоча б на Українській Маніфестації в Нью Йорку.

Значення акції Керстена добре зрозумів Кремль і тому він так гостро протестував проти його додатку до Акту Взаємної Безпеки, себто домагання окремо призначити сто мільйонів доларів на розбудову сили з тих осіб, що втікають з країн, які опинились в совєтській сфері впливів. Як бачимо, тим разом совєтські протести не допомогли і президент Труман уже почав вводити в життя те, про що йшло Керстенов. Совєтська пропаганда називає це допомогою тим, що займаються підпивною роботою та шпигунством, очевидно на шкоду Москві. Що гроші ті не призначені на підтримку комуністичних режимів у світі, ці диктатори на Кремлі, це ясне. Але як саме їх вживати на ослаблення комуністичних впливів і влад, покищо невідомо і ледве чи будемо про це знати, бо програма цієї акції означає як „дуже секретна“.

Проте знаємо, бо це вже стверджено владою, що втікачі з країн поза Залізною Заслоною будуть використані Північно Атлантичським Пактом для посилення його збройних сил. Це ж ніяка тайна, що до демократичної Німеччини втікає десь багато совєтських воїнів! Втікають і такі, яких можна б вжити для наукових дослідів, зв'язаних з обороною Заходу. Про це вже пишеться одверто й тут отирається широке поле для багатьох втікачів, які тепер через старий вік прямо в нужді й повневірі, а могли б послужити своїм знанням добрій справі Америки, свого народу і цілого людства.

Аверел Гарімен, адміністратор Взаємної Безпеки, переконаний, що тут масно до діла з справою надзвичайної ваги. Дехто побоюється, що Кремль готов зробити з цього величезну проблему, зокрема в Об'єднаних Націях, вважаючи що акцію вмішуванням у внутрішні справи чужої держави. Та цей аргумент міг би заважувати тільки в таких обставинах, коли б Совєтський Союз придержувався певних міжнародних засад і не вмішувався у внутрішні справи інших держав та не спричиняв у них державних переворотів при допомозі своїх п'ятих колон чи окупаційних збройних сил.

З слів самого президента Трумана виходило б, що можна буде ще далі переселювати нових втікачів з-під Совєтів, якщо вони обняті програмою цієї акції. Це теж важливе, але покищо неясне.

Новий розпорядок президента, звернений на рятуюнок втікачів з країн під комуністичними режимами, треба вважати дальшим поважнішим кроком американського народу, що має на цілі допомогу визвольним змаганням поневолені Кремлем народами. В порівнянні з іншою допомогою, це свого роду поступ в розумінню кінцевої потреби допомоги не тільки вільним країнам, що їм загрожують совєтська агресія, але також і поневолені Совєтами народами.

БРАТИ БІЛОРУСИ

В публічних виступах і навіть частинно в публіцистиці вже так прийнялося, що українці й білоруси, говорять про себе, називають себе взаємно братами. Це має своє велике історичне і психологічне виправдання.

Для 25-го березня наші брати-білоруси обходять річницю проголошення незалежної Білоруської Народної Республіки. В тому дні 1918-го року, зі сходом сонця, в столиці Білорусі, в Мінську, піднесено біло-червоно-білий білоруський прапор та проголошено суверенність білоруського народу на його землі. Білоруси, як і два місяці раніше їхні брати-українці, стали господарями своєї землі та ковалями своєї долі.

Білоруська Народна Республіка, подібно, як і Українська Народна Республіка, не встояла перед навалюю почервоного історичного ворога з півночі та впадла жертвою нового московського імперіалізму. Червона Москва знищила білоруську й українську держави, але не знищила їх ідей та не потрапила прийняти боротьбу за їх здійснення, яка раніше або пізніше може закінчитися тільки перемогою тих, що борються за волю.

В річницю білоруської державної незалежності відбулося в Нью Йорку скромне свято, на якому м. і. виступив член Комісії Д. П. у Вашингтоні, відомий приятель поневоленіх Москвою народів, Едвард О'Коннор. Аплодисменти прийняли його непомітно, як цей американський приятель підкреслює що власне Україна перша визнала державну незалежність Білоруської Народної Республіки в 1918 році. Мр. О'Коннор влив нову надію в серці білорусів, з'ясувавши деякі засади, що поступово збудовують собі чораз більший голос в американських політичних тенденціях. Перша з цих засад — це самовизначення для всіх народів. Кожний народ повинен мати право на вільне вирішення своєї долі та своєї форми уряду. Цю поважну це право порушувати, або його заперечувати, той повинен злочин проти людства, бо створює передумови нових конфліктів. Друга засада — це рівність. Всі народи, великі і малі, повинні бути рівні в своїх правах, бо тільки в обставинах рівності, без більшого і меншого та без старшого і молодшого „брата“ і міжнародною життю можна забезпечити людству мир і невпинний прогрес. Третя засада — це єдність, але не за всяку ціну, в кожному разі не за ціну двох перших засад.

Про спільноту долі обох братніх народів, білоруського і українського, говорив на святі коротко п. Йосиф Лісигіт, представник Українського Конгресового Комітету, передаючи від цього Комітету привітання. Теж на залі міг прийняти було видно деяку кількість українців, а білоруська і українська мови злилися в одну гармонійну мелодію двох нападів братніх народів, подібно, як зливаються їхні стріли в спільній боротьбі за спільну волю проти спільного ворога на їх рідних землях.

Спостерігаючи українсько-білоруські відносини, приходять на думку бібліяна історія про двох братів, що вночі один одному перенесли на ниву снопи збіжжя, намагаючись допомогти один одному і не тільки не вимагаючи за це відносини чи признання, але й роблячи це потайки, щоб

до тої відносини не зобов'язувати брата. Спільна доля і неволю перемінла в таких братів білорусів і українців. Оба народи мають всі причини пишати такою наравду сердечною дружбою в сьогоднішньому безприязному світі. Українсько-білоруські відносини і дружба заперечують всі, здавалося б, логічні причини ворожечі між іншими народами та можуть послужити прикладом і надією на краще майбутнє. Вони теж видають найкращу оцінку

Вол. Дорошенко

Про українські культурно-просвітні центри й центрики

З моментом коли вся українська національна територія опинилася в межах Совєтського Союзу й через це зникла всяка можливість свободного розвитку нашої літератури, науки і взагалі культури на рідних землях, обов'язок плекати ці вимви українського національного духа, спадас виключно на плечі української еміграції, що опинилася по цей бік залізної засони. А що найбільша кількість українського елементу припадає у вільному світі саме на Америку, властиво на ЗДА (в більшості) та Канаду (в меншій мірі), то саме вони покликані до цієї почесної місії — громадити, плекати й розвивати цінності вільної української культури, щоб у слуху годі передавати призначені скарби — духові й матеріальні на оберт — з них червоним окулантом нашу батьківщину Україну. Це з обов'язок усіх нас, „що же не перейдемо“. Чаші цієї нас не минути. А раз так, то треба думати над тим, як найкраще виконати навіняний нам долею обов'язок. Братися до того треба систематично й планоно, а не роздроблятися й йти без керми, самопливом. Треба працювати організувати, створити догори для неї умови й лабораторії, що її провадили б, себто підготувати про те, про що вже балакаємо не вперше, — заснувати культурні центри, більші, важливі, й менші, підрайди. Але повторюю не робити нічого приватного, а що, що гірше, перебігаючи один одному дорогою, і не оглядаючись на когось, бо ж ми опинилися під цю пору в зовсім інших обставинах, ніж були перелі останнього війну.

Тоді поза українськими землями українська культурне життя зосереджувалося у Варшаві та Берліні, у заснованих там Укр. Наук. Інститутів, в Парижі, де була Бібліотека ім. С. Пеллурі, а особливо в Празі й Подєбрадах з їх численними високошкільними установами, наук. товариствами й Музеєм визвольної боротьби в Празі.

За океаном не було своїх окремих культурних установ. Відбу на культурні сили тутешню нашу людність задовольняла та праця, що велася по допомогі Союзом і видаваних ними часописів. Заснована д-р. О. Сушко „Українсько-американська Академія Наук“ не проявила особливої діяльності, не стала організаційним центром і скоро цілком завамерла. Поза цим патрістичне українське громадянство наших заокеанських колоній обмежувалося виключно допомогою красивим або емігрантським установам у Захід-

СПРАВА ШУСТЕРА

Коли у щорічних популярних американських „Світових Альманахах“ згадується не тільки найбільш політичні події, але й катастрофи та великі події із правом і безправ'ям, то майбутнє вийде туди ще й ім'я недавно невідомого нікому Арнольда Шустера. За що честь він заплатив досить дорого — своїм життям.

24-літній кримінальний продавець у Брукліні звернув увагу поліції на чоловіка, що його пізав за світлою на стежках лістах. За тією вказівкою поліція арештувала 18-го лютого ц. р. того чоловіка, що ним був Біллі Сеттон, один із асів американського підземелля. Шустера нагородили й його всімхнене задоволене обличчя появилось на сторінках всіх американських часописів. А рівно в 19 днів пізніше, коли він вертався вечором із праці, впаав мертвий, пошлений 4-ма кулями в голову і груди. Вбивника ще й досі не знайдено.

„Нью Йорк Таймс“ розглядає цю подію як велику американсько-супільську проблему: Що існують, мовляв, все ще в Америці, два світи поруч із собою, із окремими своїми правопорядками. В ім'я такого підземельного правопорядку, що каже карати доносчиків смертю, вбито молодшу людину, яка активно допомогла другому, явному, державному правопорядку. „Нью Йорк Таймс“ меліхолоїно стверджує, що вбивство Шустера було показною лекцією для громадянства, що не оплачується помагаючи поліції ловити злочинців. Ще глибше, бо в площину етики, вийшов рабін, що зягосилося промовою над могилою вбитого: Він жив, мовляв, коротко, але у тому короткому житті вів більше як чимало людей у свою найдошочку життя. Він мав широко відкриті очі на довільний світ. „День його похорону повинен стати зворотним пунктом на хрестом шляху американської моралі, думки і справедливості“.

Очевидно, що вулиця цікавлять тепер найбільше питанням — хто вбив Шустера і коли зловлять вбивника. Безумовно, що і ця цікавість походить із праджерела почуття моралі, що домагається справедливості. Проте чималою роллю грає тут ліпше сенсація. Що казати? Аж десь десь історія останніх тяжких життя і смерті Шустера цікавила від націоналістичного фільму чи кримінального роману! Таким чином опинилися у цій події і перші звичайної кримінальної сенсації і глибокі суспільні та етичні проблеми. І на цьому тлі на задній план відходить особа вбивника, бо чи вбивав його і розкривав всю тайну смерті Арнольда Шустера чи ні, проблема залишиться це довго проблемою. Бо така американська дійсність і саме цей факт сколикує умами не тільки людей, ласих

наче цього не сталося, бо президент НТШ, замість до Нью Йорку, волила перенестися до Франції, де недалеко від Парижа, в Сарсель, осіла в закуплений списком Бучком вилі.

Провід УВАН, став був спершу на тому становищі що сфери діяльності НТШ і УВАН за океаном треба розмежувати: мовляв, УВАН діє в Канаді, а Н. Т. (Закінчення на стор. 3.)

О. Кобець

РОЗМОВА З ПРИВОДУ...

2)

— Дайте якусь, гідну мене, урядову посаду, пане Пілате!
— А хто ти є, чоловіче?
— Я — Юда. Це я продав вашім легіонерам того диавола, що себе царем Юдеї іменував зухвало...
— І побрязав у кишені срібляниками.
— Ти — Юда?... І ти... насмілюєшся прийти до мене?!
— І гордий римлянин наказав слугам вигнати негідника геть, а мурмурові східці свого палацу, якими ступали ноги відвідувача, гарячим оком випарити. І після того ще раз ретельно вмив собі руки.
— І пішов тоді Юда, наприклад, до крамарів юдейських:
— Маю капітал чесно зароблений. Прийміть до спілки...
— А хто ти є, чоловіче?
— Я Юда...
— Ти — Юда?...
Двері крамниці широко розчинилися, і претендентів на пайовика торговельної спілки показало на широкий світ:
— Геть!
— І пішов Юда до ремісників — чи римського, чи юдейського походження:
— Геть!
— І пішов далі тоді, останню надію плекаючи, до різників своїх рідних, що тільки кошерне м'ясо, за релігійними звичаями їхніми, готували:
— Геть!
— Це й лютими псами нацькували наводогінці... І аж тоді напевне, простоявшись Юді стежка до сучої смоковниці...
— Чи так я кажу, пане сотнику...
— Не встиг запитаний відповісти, як одразу джміями загула вся громада лісовиків. Видно, змалювали вуйком пригоди Юди припади до смаку.
— Так йому, собаці!

— Ото люди були!
— Туди йому й дорога!
— Ловко, вуйку, розписали! Але дисонансом до того загально захоплення знову впадо несподіване слово самого вуйка.
— Тільки для чого ми жинемо, пане сотнику? — з тугою в голосі запитав він.
— Як це, вуйку Стефане? Що ви хочете сказати? — широз здивувався сотник.
— Та от же, міркую я собі, мало не дві тисячі років жили по тому люди, культури, кажуть, набиралися, цивілізацією, чи як її, годувалися, а дотупали... як до медальон на зелені стрічках Юдам...
— А-а, ви про це, — жваво озвався сотник, — не зовсім воно так, ні, не зовсім...
— Часи мінюються люди мінюються, — озавався з гурту поперед сотника колишній семінарист, — вуйку хотів констатувати, що з бігом часу мінюються люди...
— Та, на людське горе, мінюється не на краще, — з сумом підтвердив вуйку Стефан.
Тоді сотник Варивода переконливо це раз заперечив:
— Ні, панове громадо, і ще раз ні! Адже знаємо, що з часу злочину євангельського Юди його ім'я у всіх народів світу стало називатися ім'ям усякої протилеж-

кої підлоти. Зрад в родинному житті найпоганіший закон в світі карають розлукою забороняючи винному далі одружуватися; зраду в громаді суспільство плекає довічною ганьбою зрадничого нещадно карають смертю. І скрізь і всюди в нормальних суспільствах навіть ті, на чий користь діє зрадник, брідяться, гідують цим вироком роду людського...
— А медальони? — не втерпів вуйку Стефан.
— Отож я й кажу: в нормальних, чи в нормально керованих суспільствах. А ті суспільства, де свідомо угноюють ґрунт для зродження од, привчаючи дітей змалечу батьків рідних їм поталу жинякам віддавати, де міцно тиснуть руку оди, — такі суспільства за нормальні ажніж не слід уважати. Чи не так, хлопці?
— Так, так, пане сотнику, — відгукнулося одразу кілька слухачів.
— Але це варту б ясніше довести, — словами самого сотника уперто домагався вуйку Стефан.
— А що ж, можна спробувати, — набиваючи люльку, відповів сотник Варивода. Гурток притих, насторожено чекаючи.
Командир закінчив із набиванням люльки, викресав огню, припавши, смачно затягувався, весь

час зосереджено примружуючи очі, наче щось пригадуючи.
— Ось послухайте про одну подію, живим свідком якої я сам був... Зима 1915 року в Карпатах була дуже суворою... Недалеко від мене, де моє тепер із вами сидимо, на північний захід звідси, на височині 1802 кривавилися в той час дві лінії окопів: з того боку німецька, з цього — російська... І не так кров'ю спливали в бою, хоч і цього було досить, як мучились і втрачали людей від холоду. Після ночі з хугами-заметілями, з лютими морозами, шоранку із синіми окопів полку бувало по кількадесять обморожених. Запальні шпиталі не вправлялися з роботою. Одягнуті й узуті царські солдати були вбого, за що воювали — здебільшого не розуміли. Отже охоти воювати не було ні в кого, і тому таке сіре й неприємне було життя солдатське... І одину, здається, втіху в тому житті справляла, — нехай це тріхи й дивно звучить, — одним — одна гармата гавбиця, яку мав на озброєнні полк. Тільки вона сколихувала безпротестні дні й ночі тих парі тисяч людей, сіломиці зігнаних у гірські шанці з усіх кінців великої торми народів — Росії. Тільки про неї — „мамашу“, як окрестили прості серця людські в сірих шинелях що смертоносну

Вотуйте в глени У. Н. Сокозу

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЖАЛОБНА КОМЕДІЯ

Ось уже знову з'явився „Східник” орган, так званий, українців федералістів. Дивні почуття викликає в серці кожного українця, що зберіг хоч краплину національної гідності, ця газетка. Поперше, це здивування: Що то за новітня „Східник”? У нас, в Україні східниками вважали тих, що живуть на сході: китайців, японців, каліників. Читачі далі, мовляючи, дещо на українську, хоч в багатьох випадках помітно, що це переклад з російської, але з окремих речі написаних українцями. Тоді приходить обурення: безмежне, гостре... Ех ви — земляки мої, українці, що ви творите? Мало вам 33-го року, мало вам Вініччя, а ж переживте. Знайте! Невже це вас нікому не навчило? Знов хочете „совместной жизни”, бути вона трічі проклята! Знов хочете московського ярма на шию, не внаслідок чого? За російську хвалу, Рідну Матір просите, на шматки ділите: — Росію ділити, повашому гріх, а відділяти західню Україну, це може

РОЗШУКИ

Пошукую: 1. ПРОКУДИНА ЛЮБА з родиною, виїхав в 1951 р. з Німеччини до ЗДА (до Індіани). 2. ОСИПОВА ПЕТРА з родиною, виїхав до ЗДА теж 1951 р. Повідомити на адресу: ANDRUS NAWOKA, 64 Broome St., Newark 3, N. J.

Розшукує ОЛЕКСА МИХАЛЧУК, син О. С. КВІТИНСЬКИЙ. Обидва воїни з Рівня, пов. Зборів, Галичина. Виїхали до Америки у 1912 році. Іх, або хто знає про них, прошу: написати на адресу: THEODOR MYCHALCHUK, c/o Little Sisters of the Poor 135 West 106 St., New York City

Кавкази-Журнали-Картки

ДІТИ ЧУМАЦЬКОГО ШЛЯХУ

IV-й том
Д. Гуманної
Ціна \$2.50.
Замовляти:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

МУЗИЧНІ ТВОРИ
ВАСИЛЯ БЕЗКОРОВАЙНОГО
„Весна”, танго на фортеп. \$1. Легкі твори: „Ой ти дівчино заручена” \$0.50, „Сусідка” \$0.50. На Акордеон: „Гопак” \$0.50, „Як з Вересня” \$0.50, „Стоїть явір” \$0.50, „Човен хитався” \$1. „Рече та стогне” \$0.50. Солов'ї: „Засмуя трембіто” \$1. „І сад зацвіє” \$1. Чари ночі” \$1. Замовляти на адресу: W. BEZKOROWAJNYJ
354 Barnard Street, Buffalo 6, N. Y.
Гроші платяться при отриманні нот.

ДОБРЕ ЧИТАННЯ ДЛЯ МОЛОДІ!
Пригодницька ілюстрована повість
В. Чанленка
„У НЕТРАХ КОПЕТ-ДАГУ”
Ціна 50¢
Замовляти:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J., U.S.A.

САЛЬОН КРАСИ „МАРІКА”
Щоденні годинки: від 9. рано до 8. вечір.
318 EAST 6th ST. (Bet. 1st & 2nd Ave.) NEW YORK 3, N. Y.
Telephone: GRamercy 5-7244

ДОПОВІДЬ В Т-ВІ ПРАВНИКІВ

Управа Т-ва українських правників в ЗДА повідомляє, що в суботу дня 29 березня 1952 о год. 6:00 ввечері в льокалі Укр. Нац. Клубу, 313 1st 10 вул. у Нью-Йорку, проф. В. Гришко виголосить доповідь на тему: „Заложення московської патріархії (1589) у світлі канонічного права”.

на, бо це подобається нашим російським хазям.

Я вродився і виріс на Київщині, приходилося бувати серед росіян, і червоних і білих, але ніколи я не назвався „малоросом” не то що ви... А воно й зрозуміло, бо „істинно руському человеку” — вашому пану, слово-саме, Україна, гострий ніж... І ви, прислухаючись йому, рідній матері в лице плюєте... Ех ви... Східники!

Ну, що ж любіть і далі московські лапті, плюйте на рідну маму, рвіть її живе тіло на шматки... Та не дивуйтеся коли й Україна на вас плює — „Бо хто матір забавас, того Бог карас, того діти цураються, в хату не пускають.” Подумайте і ви — „східники” і ті кого вони дурять, над цими Шевченковими словами... Добре подумайте!

Але читачі далі — все стає ясно: — та це ж російська робота, вся ця авантюра зі „східником”. Зрозуміло це й дитині, цікаво, лише, знати яка вона, біло чи червоно-московська. Деякі деталі наводять на думку, що тут замішався хтось третій, а саме: зісна, брехлива, настирлива кампанія, що її веде „Східник” проти АБН! Цікаво знати, чого ці „господа” прийшли в такий гріх, АБН нічого не має проти РОСІЙСЬКОГО НАРОДУ — це ПРОТИВОЛЮБШЕ-ВИЩКА організація, а російський нарід, якщо вірити російській пресі — проти більшовизму... Нащо ж тоді крик?!. Виходить „товарищи”, що вам не народу російського жалко, а більшовизму... В. Гнатенко

Професійні оголошення

Д-р М. МАЙЗЕЛ
лікує гострі й застарілі недуги мужч. і жінки, шкіри, загальне ослаблення, нерви, міхури, ревматизм, переводить аналізи крові й сечі.
Пробірка \$3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
к. 4-01 Еленію 1 Юніон Скер.
Години: Понеділок 10-11, 4-7;
в суботи 10-11; в неділі зазначено.

Dr. J. DERUNA
128 East 86th St., New York City
Над спеціаліст. Лексінгтон Бк.
Окремі жидальні для жінок.
Ординує з будні 10-2 і 4-9 год.
Особливу увагу звертає на недуги чоловіків і жінок, неплідності й ослаблення.
Починає студії в Європі.

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острів догоспосні недуги чоловіків і жінок. Шкіри. X-Ray. Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супруж. дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 ввечір. В неділі від 11 до 1 понеді.

Dr. Med. R. TYLBOV
59 East 3rd St. (к. 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Вакуїтрні недуги. Fluorosceny. X-Ray. Electrocardiograph. Analysis. Переводимо аналізи крові для супруж. дозволів.
Офісові години: щодня 1-8 і 5-8 р.м. В неділі від 10-2 понеді.

ДІВЧИНА З ВІННИЦІ

ОПОВІДАННЯ:
Німечка окупація
Советська окупація
Початки УПА.

Ціна 50 цт.
Замовляйте в:
"СВОБОДА"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

ЖЕРТВИ СТИХІЙНОГО НЕЩАСТЯ

Мешканці Джудсоні в стейті Аркансо сходяться на головній вулиці цього малого містечка, майже цілком знищеного страшним буревієм, що навістив шість південно-східних стейтів. В наслідок цього стихійного нещастя щонайменше 250 осіб були вбиті та тисячі поранених і бездомних. Місцеві й федеральні власті та організації ведуть інтенсивну рятуково-допомогову акцію.

„Сталінські премії” для советських вчених

Москва. — Багато визначних советських фізиків отримали сталінську нагороду за найкращі дослідження над атомовою структурою кристалів, над світляними явищами й оптичними питаннями. Призначені — 95 нагород — на загальну суму 6,975,000 рублів. Дві центральні советські газети „Ізвестія” й „Правда” підкреслили високу наукову цінність „найкращих” советської науки та визначні заслуги нагороджених дослідників. Вислід праці тих учених однаково важливий так для оборонності держави, але й для її економічного розвитку. Перша нагорода в 200,000 рублів призначена проф. Н. Белову, керівникові лабораторії Інституту кристаллографії Академії Наук за його, — під час останніх трьох років, — працю над атомною будовою кристалів, — над цією найбільш складною ділянкою мінералогії. Другу нагороду отримав проф. С. Вавілов за дослідження над мікробудовою світла, а третю (100,000 рублів) проф. Е. Кирілов за одеські праці в ділянці спектру.

Світова Рада Церков за об'єднання в одну цілість

Вок Гілл Фолс, Па. — Генеральний секретар світової Ради Церков, о. д-р В. А. Віссерт Гурф з Женеви, заявив на конференції американського відділу цієї організації, що Світова Рада Церков яка гуртує 158 протестантських і східних ортодоксальних конгрегацій — це єдина в світі організація, що гніється, коли через об'єднання, зменшується число своїх членів. Світова Рада Церков організувала сі 1948 року в Амстердамі її члени розсіяні по 43 державах. У ЗДА, 29 релігійних конгрегацій активно підприємств гуманітарну працю С. Р. Ц. Пастор Віссерт Гурф ствердив, що більша охота до об'єднання існує в країнах за залізною заслоною. Цікаві погляди генерального секретаря на боротьбу проти загрози комунізму. Він міркує, що тут замало самого тільки військового зброєння, бо поруч воєнної підготовки треба ще приготувати боротьбу проти кому-

ШЕВЧЕНКО

Річник I.
— видання —
УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО
АКАДЕМІ НАУК
В США
Ціна 50 центів.
Набувати в книгарні
"СВОБОДА"
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ! УКРАЇНСЬКІ ВЧИТЕЛІ!

Використайте зимовий час для навчання Ваших дітей української мови і письма на основі
НОВОГО УКРАЇНСЬКОГО БУКВАРЯ-ЧИТАНКИ
МОВО РІДНА!
Опрацьованого І. Корняківим
і рекомендованого д-ром К. Кисельовським.
„БУКВАР-ЧИТАНКА” на своїх 192 сторінках має: 1) Посібник для учнів англо-мовних шкіл, за яким діти, що знають основні англійського письма, легко можуть засвоїти українську абетку; 2) Буквар; 3) Читанку. В текстах біля 200 рисунків і ілюстрацій!
ПОДРІВНА ЦІНА \$2.00.
Замовлення раз з належністю проситися слати на адресу:
"СВОБОДА", P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

У. Н. Фонд дякує Платникам і Жертводавцям (ЛІСТА Ч. 41 — по день 20. лютого 1952)

(Закінчення).
МІННЕСОТА:
Чиселом: Федір Андрійович \$10.
Минько: По \$10: Юрій Крамарчук, Олександр Крамарчук; по \$5: Олександра Колодницький, Василь Крамарчук.
НЬО ДЖЕРЗІ:
Ірвингтон: Антін Вачинський \$10;
С. Калінікович коляда \$1.
Лінден: Л. Петрович \$10.
Ньюарк: Степанов \$1.
Пассейк: Андрій Вовченко \$10.
НЬО ЙОРК:
Асторія: По \$10: Михайло Гурин (1952 р.), Тео. Онуфрчук.
Бронкс: На коляду: М. Франко \$1; Е. Корпало \$2.
Бруклін: Атаназій Гулей \$25; по \$10: Р. Певрний і дружина, Йосиф Рудрикевич, І. Е. Жуковський; на коляду: М. Ригель \$2; по \$1: Анхарська, Дерекі, А. Дзюма, І. Франко, С. Гас, Гельгуст (нежить), М. Якіо, Л. Кіндрік, А. Пікурко, П. Подгурна, Ф. Туранський.
Бінгемтон: д-р Володимир Кокорудз \$10.
Воффало: Волод. Дзюба \$5 (1952 р.)
Котков: Василь Франко \$10.
Форест Гіллс: Петро Горощко на коляду \$10.
Елмонт: М. Гелата на коляду \$1.
Гемстед: М. Вовк коляда \$3.
Ліндбург: На коляду по \$5: Ілько Генеса, Костин, В. Енбак, І. Енбак, Сельський, Стефан Вовк; по \$3: Ковальчук, Зобік; по \$2: Н. Цієнга, К. Костин, С. Вольні.
Нью Йорк Сіті: По \$25: Т-во „Дністер” (381 Відділ УНСоюзу), Орган. Оборони Чотирьох Свобод України (Відділ 2); по \$15: Т-во „Перемішль” (Відділ 141 УНСоюзу), Т-во „Зоря” (69 Відділ УНСоюзу), Григорій Волінінський; по \$10: Вратов св. Володимира (130 Відділ У. Н. Союзу), Володимир Голіко, Антін Олійник, Максим Олійник, Микола Олійник, Орган. Держави, Відродження України (10 Відділ), Павло Покіньський, Петро Сокальчук (1952 р.), Т-во „Прогресс”, Т-во „Світність”; по \$5: Василь Гасій (1952 р.) М. Слабоду. На коляду: Платон Станок \$15; С. Парницький \$2; Фенічський \$2; по \$1: О. Валінінський, Ф. Філіос, М. Мартинюк, З. Осичук, Ю. Реня, В. Різник, К. Туркало, П. Задоречий.
Озон Парк: На коляду аложили: Василь Гаврилко \$18; по \$10: Євген Чорний, Володимир Щербак, Яким Теслюк; по \$5: Петро Федак, Володимир Явощин, Алекс. Коцойль, Микола Колідій, Іван Костів, Григорій Крук, Стах Лабак, Стефан Миськів, Йосиф Парашук, Микола Савка, Михайло Швед, Василь Воргуль; по \$3: І. Валу, В. Валу, С. Виліч, І. В. Цієн, М. Ярушню, В. Корнилович, д-р В. Лев, І. Малафій, М. Малафій, С. Малафій, С. Малафій, Е. Парашук, П. Великанович, М. Ворона; по \$2: І. Вабський, І. Енбак, І. Чорний, М. Гой, І. Малафій, К. Марквард, О. Марквард, М. Сіме, В. Ворощ, М. Вішнінська, Г. Забарська, І. Жатковський, М. Жатковський; М. Хруц \$1.75; по \$1: І. Гейда, С. Генеса, С. Курп, Ф. Мурфій, Н. Полік, А. Прокопович, А. Олійник, П. Теслюк Г. Вішнінський.
Річмонд Гілл: На коляду по \$5: Волод. Цієн, В. Голішський, Стефан Олійка; по \$3: М. Козельський, Г. Вало.
Трой: Кесля Бомба \$20 (1950 і 1951 рр.).
Вухейлен: На коляду по \$5: Гурман, Яків Мороз; по \$3: Барстон, Гаврилко; по \$1: М. Козельський, Г. Вало.
Портленд: На коляду по \$2: А. Федюк, Г. Пелех; по \$1: М. Хлестик, А. Олещук, Н. Свічка.
ПЕНСІЛВЕНІЯ:
Френкфорд: Антін Диня \$10.
Гевенфорд: Юрій Дікан \$15.
Гелертан: Володимир Загурський \$10.
Оліфант: Лев Сорохінський \$5.
Філадельфія: Микола Дворський \$20 (1951 і 1952 рр.), Петро Кірик \$20 (1951 і 1952 рр.), Волод. Обухак \$15; по \$10: Микола Бесат, Михайло Боровський, Лев Вучинський, Семен Ціцинський, Марія Ціцик, Осип Ціцик, Зенон Ціцик, Євген і Іванна Черняківські, Василь Дяків, Осип Дмитринський, Алекс. Дорогий, Федір Дурбак, Василь Дурпак, д-р Петро і Анна Федорів (1952 р.), Марія Голінінська-Кузьмич (1952 р.), о. Василь Голінінський, Іван Голінінський, Дмитро Гриняк, Ярослав Грека, Микола Гринів, Анна Юшнін, Микола Кадлук, Михайло Караман, Марія

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

ІВАН ПЛИВАК, член від. 298 УН Союзу в Бронкс, Н. Я., помер 18. березня 1952 р., проживши 72 роки. Покійний походив з села Підгірці, пов. Золочів, Україна. Похорон відбувся 21. березня з похоронного заведення до церкви Покрови Матері Божої в Бронкс, а відтак на цвинтар Манит Говп. Покійний був щиро-жертвувальним та тихою адовою. — В. Н. П.

"Ukraine and Its People"

(УКРАЇНА І Ї НАРІД)
Підручник в англійській мові з мапами, статистичними таблицями і діаграмами — зредатував — проф. І. МІРЧУК.
Надається для освідомлення інших і тому можна її назвати Українською Енциклопедією в малому засязі.
Ціна \$3.00.
КНИГАРНЯ „СВОБОДА”
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

А. ЛУЦЬКІВ

Книжечка під наголовком
ПОРТРЕТ СТАЛІНА
Ціна 25¢
Замовляти:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346
81-83 GRAND STREET
JERSEY CITY 3, N. J.

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

від Т-ва Св. Володимира (а не від Запорізької Січі).
Нью Йорк: \$10 Александра Олійник, а не Антін.

Тому, що в листі ч. 38 випав склад при друку на зміна зовсім список жертводавців помітимо ще раз: **ВЕСТ ВІРДЖІНІЯ:**
Валінг: Александер Янінський \$7;
Іван Полдох \$5; на коляду збирали по \$5: С. Телевк, Ф. Т. Відділ УНК-ту; по \$3: Д. Канок і В. Серидо; П. Федак \$2.50; по \$2: Ст. Грушкевич, І. Кабала мол., О. Когут-Цибулська, В. Когут, І. Кудлик, І. Ландак, М. Медвідь, Н.Н. І. Шелева стар., П. Вітенко; по \$1: І. Караш, М. Когут-Зубек, І. Ковальчук стар., І. Ковальчук мол., І. Полдох, А. Пала, І. І. Писарчук, М. Пуцило, П. Пилипчук, А. Салик, Д. Шербатий, А. Янінський; дрібними 75 ц.
НЬО ДЖЕРЗІ:
Нью Бронкс: До коляду коляди: аложили по \$1: І. Куцка (не І. Куцка) і Маргарета Семчинини (не М. Семчинини) та Мирослав Кухар. Дрібними \$1.

МІННІНГЕН:
Дітройт: датою на 1951 рік аложили: д-р Павло і Ірина Джигуль \$25.
Ukrainian Congress Committee of America,
P. O. Box 721, Church St. Annex New York 8, N. Y.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому повнозвешеному українському народові.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED
Обслуга Шпирі і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 5-5555

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВЛІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5748
Цей дім в модернізованому стилі обслуговування.
Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці масткового стану.

ІВАН БРОЩАК, нотар.

Цей дім в модернізованому стилі обслуговування.

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребом
по ціні так як ви платили
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
\$150

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК
Ваша вигода похоронів
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каліція до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

можна вже набути.
Картки в українському стилі, роботи Анастасієвського, з ковертами. Ціна 10 цт. одна.

Замовлення виконуємо негайно.
"СВОБОДА"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Виповніть і витріть нижчий купон та випліть його на адресу:
"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Прошу мені прислати Великодних Картки, на що залучаю суму
Ім'я й прізвище
Адреса

Плече-в-плече Тарзан і його товариші боролися розпачливо проти переважаючих диваків.

Тоді один сторож хвилюю оглушив малпоцоловіка ударом приклада списа.